

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Sædform.

Nr. 10.

Marts 1919.

1. Aarg.

Frihed.

Et dejligt Ord er Frihed, attraaet af os alle, og med Rette, thi det er jo et godt Ord, set paa rette Maade. Der er saa meget i Verden, som det baade er godt og ønskeligt at være fri overfor; men den almindelige Kamp for Erhvervelse af Frihed gaar vel desværre ikke netop udpræget i den Retning, men i Misforstaaelse af Ordet i en ganske anden.

Hvor mange er der f. Eks. ikke, som i Ønsket om Frihed ser Ønsket om at skubbe fra sig, Frihed for Pligter, for Arbejde, Besvær og Ansvar, for at faa Frihed til Adspredelser, Nydelser, Løssluppenhed, Magelighed eller det, som er endnu værre.

Saa er Frihedstrangen forfejlet, inde i et galt Spor, der aldrig kan føre til noget godt, men tvertimod nødvendigvis maa føre dybere ind i Bundthed, i Aandsfattigdom og Synd. Og det var jo netop disse Ting, Friheden, den rette, attraaværdige Frihed skulde gælde i den Forstand, at vi blev fri for dem, kom i størst mulig Grad ud af det Tag, de mer eller mindre har i os alle.

Nej, det er ikke saa helt let, dette med Friheden; der er saare mange, som tror at eje den, men som har det mindst mulige af den, som slæber rundt med Lænker, der maaske oven i Købet er synlige for alle andre end netop dem selv.

Der er Manden med de mange Penge, dem han

har anvendt mange Aar og maaske alle Kræfter paa at samle sig, — hvorfor, jo for at blive uafhængig og fri; og nu, han har naaet Maalet, saa er det maaske slet ikke ham, der har Pengene, men Pengene, der har ham.

Der er den Æresyge, den for hvem det at vinde frem og opnaa Indflydelse og Betydning er det væsentlige, det, der giver Livet Indhold og gør det værd at leve; er han fri, eller er han ikke i særlig Grad bunden af Folks Mening og Bedømmelse og afhængig af Hensyn til Per og Poul.

Hvor er i det hele Begyndelsen, og hvor er Enden paa den Kæde af Lænker, Menneskenes Børn gaar under Aaget af.

Tænk paa Vanerne; hver har sine, smaa og store, mindre og større, men alle Despoter, som hersker over os, og hersker med Jerntag; eller mener Du, jeg overdriver, saa prøv at gøre Dig fri for en af Dine egne Vaner; Du kender dem bedst selv; tag kun den mindste og uskyldigste, og Du skal se, der skal Kamp, alvorlig Kamp, Dage, Uger, ja maaske Maaneder igennem for at besejre den, om den i det hele lader sig besejre. Jeg har mine Tvivl.

Og forholder det sig saadan med det ringe og ubetydelige, hvor meget alvorligere og vanskeligere stiller Sagen sig saa ikke, naar Talen bliver om det større og vigtigere, hvor Vanen tilmed ofte erstattes af Sædvanen, der ligesom sætter Autorisationens Stempel paa Tingen. Jeg tænker bl. a. paa det Greb, Nydelsesmidlerne har i Folk, f. Eks. Spiritus og Tobak. Og for at finde Slaven behøver jeg vel ikke pege just paa Drankeren, der ikke kan begynde Dagen uden en Bitter eller anden Alkohol-Stimulans; eller er maaske den Mand fri, hvem Maden ikke smager, hvis den ikke fugtes med en Snaps eller to. Eller hvad mener Du om den Mand, hvem

Piben hænger i Munden Dagen lang, og som, naar han lejlighedsvis ikke har noget at ryge paa, føler sig saa hjælpeløs som Barnet i Vuggen, naar det har tabt sin Sut. Og saadanne findes, ikke enkeltvis, men i Snesevis i hvert Sogn og i Tusindvis i vort Land. Ufri er de, og større Slaveejer end Tobakken findes vel næppe paa hele Jorden.

Hvem er saa fri, spørger Du maaske og mener, at paa den Maade er der slet ingen, der er det. Og strengt taget har Du Ret; thi den absolutte Frihed hører med til Fuldkommenheden, der ikke findes paa denne Jord. Men findes den end ikke, er den dog Maal for vor Tilværelse, og vor daglige Stræben og Kamp skal være at nærme os dette Maal — saavel i dets Helhed som i dets enkelte Bestanddele, af hvilke Friheden er en af de væsentligste.

Og Vejen til Friheden gaar gennem Sandheden. Alle, der fylker sig i Sandhedens Tjeneste og efter bedste Evne i Alvor og Oprigtighed vier deres Tid og Kræfter til den, de vil ogsaa efterhaanden tilægge sig Friheden i dette Ords gode Betydning og, alt som deres Aar gaa, blive saa fri, som det kan falde i Menneskets Lod at blive det. Og er vi nu klare over, at Vejen til Frihed gaar ad Vejen til Sandhed, saa har vi jo ikke nødig med Pilatus at spørge: ja, hvad er Sandhed; men vi har den bedst mulige Læremester i ham, der har sagt: Jeg er Vejen, Sandheden og Livet. Gaa i Skole hos ham; og i den samme Bog, der indeholder den fornødne Undervisning til denne Skolegang, vil Du vist ogsaa kunne finde et Sted, hvor det hedder: Sandheden skal frigøre Eder. Saa det skal nok vise sig at passe.

Carl Prosch-Jensen.

Arbejd' og Bøn er en toløben Snor,
som fører os frem ad Vejen den lige;
gennem Arbejd' erhverver vi Livet paa Jord,
gennem Bønnen det evige Liv i Guds Rige.
(ubek. Forf).

Foreningsmeddelelser.

- **Medlemmerne** bedes undskyldte, at Februar-Mødet blev aflyst, men da jeg var bleven hindret i at kunne være hjemme den fastsatte Aften, var min „bedre Halvdel“ bange for, at Huset skulde blive sat paa den anden Ende, og saa maatte vi altsaa aflyse. Udsættelse lod sig nemlig heller ikke godt gøre, da Maaneden bød paa 3 Fødselsdage i Husstanden, foruden Bestyrelsesmødet, og til mere Hjemmeunderholdning i Aarets korteste Maaned strækker Tid og Kræfter ikke vel til. Men Marts Maaned byder jo, som Programmet viser, i nogen Maade Revanche.
Form.

* * *

Program for Marts. Møde for Foreningsmedlemmer under 18 Aar Lørdag d. 8., Kl. 7¹/₂.

Lørdag d. 29., Kl. 8, optøres — om ingen uforudsete Hindringer indtræffer — **Valbygaasen.** Kun Adgang for Foreningens Medlemmer.

* * *

Fødselsdage i April: d. 3. Ingolf Bohm 17 Aar. d. 26. Villi Engelsen 18 Aar.

* * *

„Sædekorn“s Læsere bedes ved Tid og Lejlighed — og det vil vel nærmest sige, naar man sidder i fortrolig Samtale paa Tomandshaand med en Ven — lægge et godt Ord ind for Bladet, at det kan vinde videre frem og ud til flere, end det har Lejlighed til som Medlemsblad for „Ydun“.

„Sædekorn“ redigeres og udgives af Skoletorstander Carl Prosch-Jensen, Glostrup Realskole. Bladet udk. een Gang maanedlig og kan kun bestilles hos Udg. Pris 1 Kr. pr. Aar + 25 Øre i Porto for dem, der faar det sendt pr. Kortsbaand. Lemvig Bogtrykker